

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 26 listopada 2025 r.

Poz. 8615

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.242.2025.6

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 24 listopada 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436)

orzekam

nieważność uchwały nr XVIII/95/2025 Rady Gminy w Doruchowie z dnia 24 października 2025 r. w sprawie usług wsparcia krótkoterminowego - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 24 października 2025 r. Rada Gminy w Doruchowie podjęła uchwałę nr XVIII/95/2025 w sprawie usług wsparcia krótkoterminowego, zwaną dalej "uchwałą".

Uchwałę podjęto na podstawie: "art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2025 r. poz. 1153) w związku z art. 97a ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 27 października 2025 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Badana uchwała została podjęta w oparciu o przepis art. 97a ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, zgodnie z którym: „Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie dziennej i w formie pobytu całodobowego oraz warunki odpłatności za te usługi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania”.

Uchwała podejmowana na podstawie art. 97a ust. 2 ustawy stanowi akt prawa miejscowego. Zgodnie z treścią art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.), zwanej dalej „Konstytucją RP”, organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Z kolei przepis art. 7 Konstytucji RP obliuguje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w zw. z art. 94 Konstytucji RP wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (por. wyrok NSA z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11; opubl. w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych, zwanej dalej „CBOSA”). Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

Jednocześnie należy podkreślić, że niewyczerpanie zakresu przedmiotowego przekazanego przez ustawodawcę do uregulowania w drodze uchwały skutkuje istotnym naruszeniem prawa. Pominięcie prawodawcze jest specyficznym rodzajem naruszenia zakresu upoważnienia ustawowego. Akty prawa miejscowego, wydawane na podstawie upoważnienia ustawowego, powinny w całości wykonywać to upoważnienie. Stanowi to warunek ich legalności. W przypadku, gdy akt prawa miejscowego nie realizuje w pełni treści upoważnienia ustawowego, powinien zostać wyeliminowany w całości ze skutkiem *ex tunc* z lokalnego porządku prawnego (por. wyrok NSA z 20 lutego 2019 r., II OSK 834/17; CBOSA).

Zastrzeżenia organu nadzoru budzi brak realizacji przez Radę Gminy w Doruchowie normy kompetencyjnej zapisanej w art. 97a ust. 2 ustawy w zakresie dotyczącym trybu pobierania opłat za usługi wsparcia krótkoterminowego.

Należy stwierdzić, iż w § 1 uchwały Rada Gminy w Doruchowie uregulowała, że: "Uchwała określa szczegółowe warunki przyznawania usług wsparcia krótkoterminowego, warunki odpłatności za usługi wsparcia krótkoterminowego oraz szczegółowe warunki zwolnienia od opłat i tryb ich pobierania". Jednakże w § 5 uchwały Rada Gminy w Doruchowie postanowiła tylko, że: „Opłaty za usługi wsparcia krótkoterminowego usługobiorcy lub ich przedstawiciele ustawowi uiszczają w oparciu o pisemną informację z domu pomocy społecznej o ilości godzin lub ilości dni korzystania z usług wsparcia krótkoterminowego w formie dziennej lub w formie całodobowej”.

W ocenie organu nadzoru, Rada Gminy w Doruchowie nie określiła w uchwale trybu pobierania opłat za usługi wsparcia krótkoterminowego, a tylko wskazała w § 5 uchwały, na jakiej podstawie określa się opłaty za te usługi wsparcia krótkoterminowego. Poprzez pojęcie "tryb pobierania opłat" należy rozumieć w jakiej formie i do jakiego podmiotu należy uiszczać wskazane opłaty, a tych kwestii rozpatrywana uchwała w żaden sposób nie reguluje. W uchwale brak jest regulacji dotyczących sposobu pobierania opłat za usługi wsparcia krótkoterminowego. Należy zatem stwierdzić, iż w tym zakresie Rady Gminy w Doruchowie nie wypełniła w pełni delegacji ustawowej z art. 97a ust. 2 ustawy.

Stwierdzona luka prawotwórcza polegająca na braku określenia w uchwale trybu pobierania opłat za usługi wsparcia krótkoterminowego stanowi istotne naruszenie art. 97a ust. 2 ustawy, skutkujące nieważnością całej uchwały. Uchwała pozbawiona jest bowiem obligatoryjnego elementu, wymaganego przez ustawodawcę, a zarazem niezbędnego do jej prawidłowego wykonania.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Agata Sobczyk

(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy w Doruchowie

Wójt Gminy Doruchów